

A FSZEK számítógépesítésében a szociológiai szolgálat játszott úttörő szerepet. Általa sorakozott fel az országosan élenjárókhoz (pl. a KSH Könyvtára, Országgyűlési Könyvtár). Anyagi korlátjai miatt elsősorban külső támogatások elnyerése révén.⁷⁵ „Központi könyvtárunk a Tudománypolitikai Bizottság támogatásából 1982 végén vásárolt egy Floppymat SP típusú mikroszámítógépet az idegen nyelvű szociológiai szakirodalom eddigieknél hatékonyabb feldolgozása és terjesztése céljából. A szociológiai dokumentációs osztály létszáma bővült egy rendszerszervezővel és egy rögzítővel, akik a számítógéppel kapcsolatos munka oroszánrészt végzik.”⁷⁶ Ki kellett dolgozniuk a szolgáltatások tartalmi körét és formai kérdéseit, a szociológiai teauruszt, a külföldi szakirodalmi szemlék, a referátumok készítésének módszereit. 1983-ban elkészült a program, sikeresen lezajlottak a próbafuttatások. A Szociológiai dokumentációs osztály példát mutatott, miként lehet külső pénzügyi forrásokat megszerezni, segítségével szolgáltatásokat létrehozni, bevételeik visszaforgatásával bővíteni.

Az évente mintegy 200 folyóiratot és kb. 1200 könyvet feldolgozó osztály kezdettől rákényszerült a számítógép felhasználására. 1983-ban a számítógépes rendszer már alkalmas volt annotációk rögzítésére, visszakeresésre, megrendelőjegyzék, tárgyszó-jegyzék kiíratására, gyors visszakeresésre. 1986-ban kezdődött a magyar szociológiai irodalom számítógépes rögzítése. A KSH-val közös szolgáltatás azonban – a Floppymat inkompatibilitása miatt – megbukott, mivel az 1983-1987 között készített adatbázisok a visszakereshetőség számára használhatatlanok voltak.

Az 1986. november 17-i osztályvezetői értekezleten Báthory János beszámolt a magyar szociológiai szakirodalom számítógépes feldolgozásáról. Ez évben álltak át a *Szociológiai Információ* című, a magyar szakirodalmat számba vevő kurrens bibliográfiának a számítógépes előállítására, egyben ledolgozták a kiadvány megjelenésének másfél éves késedelmét.⁷⁷ Itt már szóba került: a „jövőben a FSZEK minden kínálkozó lehetőséget megragad, hogy munkatársainkat fölkészítsük a majdani gépesítésre.”⁷⁸

⁷⁵ Bővebben lásd Karbach Erika: A számítógépes szociológiai témafigyelő szolgáltatás 10 éve. (1984-1993.) In A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár évkönyve, 1991-1992-1993. 24. köt. Bp. 1994. 50-65. p.

⁷⁶ Báthory János: Számítógépes szociológiai referátum-szolgáltatás. = Könyvtári Híradó, 1983. december, 3. p. A Könyvtári Híradó, 1982. márciusi száma (5. p.) már közölte Hegedűs András tervét a Szociológiai Információ Szolgáltatás (SZISZ) létrehozására, a szociológiai osztály új, korszerű gépi adatszolgáltatásának előkészítésére, s amelynek célja a FSZEK-be járó idegen nyelvű folyóiratbázisról történő átfogó tájékoztatás és szelektív szociológiai információk (referátumok) széleskörű terjesztése.

⁷⁷ A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár 1986. évi jelentése. Bp. 1987. FSZEK házi soksz. 12. p.

⁷⁸ Krónika = Könyvtári Híradó, 1986. december, 9. p. Alap közölte, hogy Gerő Péter számítógépes szakember belépett a titkárság kötelékébe.